

Министерство культуры Республики Беларусь
Белорусский государственный университет культуры и искусств

НАУЧНЫЙ ПОИСК В СФЕРЕ СОВРЕМЕННОЙ КУЛЬТУРЫ И ИСКУССТВА

*Материалы научной конференции
профессорско-преподавательского состава
Белорусского государственного университета культуры и искусств,
посвященной Году качества
(Минск, 21 ноября 2024 г.)*

Минск
БГУКИ
2025

УДК 316.7+7
ББК 7я431+85я431
Н 347

Редакционная коллегия:
*Н. В. Карчевская, Е. Е. Корсакова, Ю. Н. Галковская,
Е. В. Пагоцкая, Н. Е. Шелупенко*

Рецензенты:
М. Л. Цыбульский, кандидат искусствоведения, доцент,
Е. В. Голикова-Пошка, кандидат искусствоведения, доцент

Научный поиск в сфере современной культуры и искусства :
НЗ47 материалы науч. конф. профессорско-преподавательского состава БГУКИ, посвященной Году качества, Минск, 21 нояб. 2024 г. / М-во культуры Респ. Беларусь, Белорус. гос. ун-т культуры и искусств ; редкол.: Н. В. Карчевская [и др.]. – Минск : БГУКИ, 2025. – 556 с.

ISBN 978-985-522-394-9.

Представлены материалы научной конференции профессорско-преподавательского состава, посвященной Году качества. Ее участники обсудили достижения за 25 лет существования белорусской культурологической школы и перспективы ее развития, рассмотрели опыт сохранения, трансляции, репрезентации историко-культурного наследия, информационные технологии в культуре, традиции и новации в межкультурной коммуникации и диалоге культур и многие другие вопросы.

Адресуется преподавателям учреждений образования сферы культуры, научным работникам, студентам, а также широкому кругу читателей.

УДК 316.7+7
ББК 7я431+85я431

ISBN 978-985-522-394-9

© Учреждение образования
«Белорусский государственный
университет культуры и искусств», 2025

СОДЕРЖАНИЕ

ПЛЕНАРНЫЕ ДОКЛАДЫ

<i>Соколова О. М.</i> Культурологическая школа Беларуси: истоки, реалии, перспективы	9
<i>Николаева Ю. Г.</i> Жанровое разнообразие эстрадно-циркового искусства на белорусской эстраде советского периода	18

Круглый стол Здабыткі і перспектывы развіцця беларускай культуралагічнай школы: да 25-годдзя заснавання

<i>Смолик А. И.</i> Аксиология как проблемное поле отечественной культурологии: становление и развитие	25
<i>Масленченко С. В.</i> Этапы развития цифровой культуры и ее цифровизации	32
<i>Никонович Н. А.</i> Религиоведение и культурология как важнейшие составляющие гуманитарного знания	37
<i>Коваленя Е. Г.</i> Исследование геокультуры города как области научного знания в белорусской культурологии	41
<i>Усовская Э. А.</i> Культурология и культурные исследования как фундаментальное и прикладное направления	49
<i>Белакурскі В. М., Белакурская Ж. Я.</i> Феномен архетыпу ў філа-софска-культуралагічным разуменні	52
<i>Криштаносова Е. А.</i> Этнические традиции в контексте современного диалога культур: консервация и трансляция	56
<i>Сухоцкая Т. Ф.</i> Культуралагічнае асэнсаванне мастацкай літа-ратуры	59
<i>Карнажицкая Т. В.</i> Гуманитарно-эстетический потенциал современного культурного пространства Беларуси	64
<i>Соколовская М. М.</i> Ценности традиционной китайской культуры ..	68
<i>Самосюк Н. В.</i> Социокультурные связи русской православной церкви и православной церкви Западной Беларуси в межвоенный период	73
<i>Шелег Е. А.</i> Инклюзивное культуротворчество в информацион-ной эпохе: возможности и вызовы	77
<i>Михалёва Е. А.</i> Интерпретация понятия «традиционные семейные ценности» в социально-гуманитарном дискурсе	82
<i>Молдованова Е. С.</i> Междисциплинарный подход к изучению культуры детства	86

<i>Пилипенко К. А.</i> Специфика создания молодежных центров на базе креативных пространств	91
<i>Ду Бикунь.</i> Традиции дворцовой системы питания в Китае	94
<i>Кузьменчук И. В.</i> Особенности формирования национальной культуры в системе идентичности нации: культурологический аспект	100
<i>Ли Сюэсинь.</i> Коннотация образа яйца в восточных космогонических мифах	104
<i>Лу Ся.</i> Бурлеск как жанр традиционных уличных представлений Сычуани	108
<i>Чжун Цяньцян.</i> Влияние западной традиции на китайскую философию	113

Секция 1

Актуальные проблемы теории и истории искусства

<i>Пагоцкая Е. В.</i> Сценическое пространство Беларуси: историко-культурный аспект	119
<i>Шаройко Е. Н.</i> Фреска в художественном решении фильма	124
<i>Петухова Н. В.</i> Метад рэканструкцыі ў распрацоўцы і ўвасабленні традыцыйнага абраду	129
<i>Стельмах А. М.</i> Современные стратегии позиционирования деятельности театра	132
<i>Трапянок У. А.</i> Генезіс і сучаснае развіццё паэтычнага радыётэатра Беларусі	137
<i>Чжан Яньпен, Трепенко В. А.</i> Влияние заимствованных программ на современное телевидение Китая на примере постановочного проекта «Слава Богу, ты здесь»	145
<i>Николаева Ю. Г.</i> Роль деятельности концертных бригад в развитии эстрадно-циркового искусства в Беларуси советского периода ...	149
<i>Грищенко А. Б.</i> Пленэры по живописи как способ сохранения и популяризации архитектурного наследия Беларуси	156
<i>Коришук А. Н.</i> Музыкальное направление классической кроссовер в массовой культуре Беларуси и России: специфика и формы проявления	161
<i>Беспалая А. А.</i> Арт-парк «Никола-Ленивец» как способ художественного освоения природного пространства	165
<i>Гу Юйши.</i> Стилистические особенности жанра сяньшэн	173
<i>Су Жунци.</i> Актуальные проблемы современного театрального образования (на примере подготовки актеров в Беларуси первой четверти XXI в.)	177
<i>Сюй Цзинань.</i> Поэтичность в живописи Марка Шагала	181
<i>Чжан Цзыхань.</i> Развитие детского театра в Китае	189
<i>Чэнь Вэнь Вэнь.</i> Современное состояние театрального любительского искусства в Беларуси	193

<i>Ян И.</i> Исследование выставок китайских музеев в условиях цифровизации	197
<i>Смирнова И. А.</i> Национальные тенденции развития белорусского джаза первой четверти XXI в.	201
<i>Бортновский В. В.</i> Выдающиеся личности в мировой истории дирижерского исполнительства: Густав Малер (1860–1911)	208
<i>Федоров А. В.</i> Искусство дирижирования как самостоятельный вид музыкального творчества	212
<i>Довжик Е. Н.</i> Формирование современного духового оркестра в зарубежной музыкальной культуре XX в.	219
<i>Сергеева О. О.</i> Творческий портрет Анри Брода и его вклад в развитие французской исполнительской школы игры на гобое	225
<i>Поляков Г. Г.</i> Сценическая интерпретация электронной танцевальной музыки: определение и содержание понятия	229
<i>Пуш С. В.</i> Формирование исполнительских навыков в классе струнного ансамбля	234
<i>Белан А. И.</i> Специфика формирования знаний, умений и навыков эстрадно-джазовой манеры исполнительства (в контексте истории традиционного и прогрессивного современного сольного исполнительства пианистов)	240
<i>Домненкова Л. В.</i> Формообразование и декорирование европейского фаянса и фарфора эпохи барокко	247
<i>Кривошеева С. В.</i> Тенденции развития народного изобразительного искусства в современном художественном пространстве Беларуси	253
<i>Мицкевич А. Г.</i> Из опыта исследований и презентаций многообъектных произведений искусства	257
<i>Васюк Т. I.</i> Мастацтва як форма ўдасканалення асобы	261
<i>Шатило Е. В.</i> Особенности экспонирования декоративно-прикладного искусства в контексте современной выставочной деятельности	266
<i>Лінькова Н. А.</i> Рэпрэзентацыя каштоўнасцей традыцыйнага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва ў сучаснай выставачнай прасторы ...	271
<i>Ван Юекай.</i> Влияние маньчжурских мифов о сотворении мира на искусство масок	276
<i>Ши Сюэфэн.</i> Искусство традиционной китайской керамической посуды	281
<i>Ши Сюэфэн.</i> Мебельное искусство традиционного китайского дома	284
<i>Дожина Н. И.</i> Специфика организации аудиторной работы по сольфеджио со студентами факультета музыкального и хореографического искусства	287
<i>Ухова И. В.</i> Жанровые средства музыкальной выразительности: научный и педагогический аспекты	292

<i>Ходинская Н. Н.</i> Звуковой материал музыки XX–XXI вв. в курсе современной гармонии	297
<i>Лойко О. Б.</i> Содержательно-методические аспекты преподавания дисциплины «Элементарная теория музыки» для иностранных студентов	303
<i>Чжан Цзобинь.</i> Музыкальное образование Китая до 1911 г.: историко-теоретический аспект	308
<i>Кожмяко Д. А.</i> Слово как нетипичный компонент хореографического произведения	312
<i>Бодунова И. И.</i> Старинные балльные танцы: исторический и современный аспекты	320
<i>Коновальчик И. В.</i> Развитие белорусской народно-сценической хореографии периода «нулевых»	325
<i>Навроцкая О. А.</i> Антуражная хореография Беларуси: характеристика развития на современном этапе	330
<i>Столяр О. Н.</i> Актуальные методические рекомендации при проведении занятий по дисциплине «Европейская и латиноамериканская программа»	334
<i>Фань Чжунтао.</i> Применение повседневных артефактов как сценического реквизита в искусстве китайского танца	338
<i>Гажевская-Пешак Т. С.</i> Пейзажная лирика в хоровом творчестве Н. Литвина (на примере хорового цикла «Родные вобразы»)	342
<i>Войтик С. Ф.</i> Локальные типы многоголосия в традиционной песенной культуре Понемонья	348
<i>Вольнец Е. Н.</i> Современные формы популяризации гармонии в музыкальной культуре Беларуси	354
<i>Баранова Н. В.</i> Некоторые аспекты развития музыкально-образного мышления у студентов хоровой специализации посредством фортепианных переложений оперно-симфонической музыки	359

Секция 2

Историко-культурное наследие: опыт сохранения, трансляции и репрезентации

<i>Бамбешка І. І.</i> Мемарыялізацыя асобы музейнымі сродкамі: да пытання аб фарміраванні тэрміна «мемарыяльны музей»	364
<i>Зими́на М. В.</i> Понятие превентивной консервации в современной музеологии	370
<i>Наумова Е. Г.</i> Технологии искусственного интеллекта как инструмент сохранения историко-культурного наследия Беларуси	374
<i>Ли Пэн.</i> Трансляция традиционной китайской медицины в мировое пространство	382

Секция 3
Информационные технологии в культуре:
новации и перспективы развития

<i>Жилинская Т. С., Якимович В. С.</i> Геймификация обучения: существенные характеристики и специфика ее реализации при подготовке менеджеров-культурологов	387
<i>Жилинская Т. С., Бачурина Т. В., Кунцевич О. М.</i> Цифровая культура как драйвер трансформации личности	393
<i>Федосова А. А.</i> Стратегия цифрового продвижения учреждения культуры как инструмент планирования рекламной деятельности ...	398
<i>Руткевич С. А.</i> Искусственный интеллект в искусстве: основные тенденции развития и перспективы дальнейшего применения	404
<i>Гончарик Н. Г., Серегина Л. А.</i> Особенности современных цветочных пространств и технологий мониторов	408
<i>Бовбель Е. В.</i> Исследование феномена послушания и ответственности с помощью анализа больших данных сферы культуры	414

Секция 4
Межкультурные коммуникации и диалог культур:
традиции и новации

<i>Макаревич А. В.</i> Тренд в пространстве социокультурной коммуникации: трактовка понятия и проблема идентификации	419
<i>Шаймерденова С. К.</i> Всемирные игры кочевников – международный символ дружбы и культурного обмена	423
<i>Кузнецова Е. В.</i> Культурный код: определение и особенности проявления в современном рекламном дискурсе	429
<i>Смоликова Т. М.</i> Инновационные подходы к рекламным коммуникациям на основе AI-технологий	435
<i>Лебедева Д. В.</i> Стереотипы и предрассудки в межкультурной коммуникации	442
<i>Руңцо Д. В.</i> Корпоративная культура и межкультурные коммуникации: нравственно-этические проблемы	448

Секция 5
Библиотечно-информационная деятельность
в системе культурно-образовательного потенциала социума

<i>Галковская Ю. Н.</i> Актуальные проблемы совершенствования содержания библиотечно-информационного образования	452
<i>Зыгмантович С. В.</i> Формирование профессиональных компетенций будущих библиотечных специалистов для реализации социально-культурных функций	459
<i>Козленко Е. Ю.</i> Понимание студентами сущности и возможностей профилизации «Аналитика»	466

<i>Политевич Е. Э.</i> Создание и распространение профессионального цифрового библиотечного медиаконтента	471
<i>Гладырева Н. А.</i> Применение технологии проблемного обучения для развития критического мышления студентов при обеспечении медиабезопасного поведения в информационном пространстве	478
<i>Ткаченко А. С.</i> Активное чтение как нестандартный способ прочтения художественной литературы	483

Секция 6

Педагогика социально-культурной деятельности: современные формы и пути развития

<i>Шелупенко Н. Е., Шаколо А. В.</i> Патриотизм как детерминанта развития национального культурного пространства Беларуси	491
<i>Ушакова В. М.</i> Основные аспекты развития инновационной педагогики на современном этапе	496
<i>Казлоўская Л. І.</i> Сучасныя падыходы да класіфікацыі культурна-дасугавых праграм	503
<i>Самерсова Н. В.</i> Теоретико-практические основы педагогического моделирования социально-культурной деятельности детей и молодежи	508
<i>Цыркун Н. А.</i> Стихотерапия как метод развития творческих способностей и научного мышления специалистов сферы культуры ...	512
<i>Цыркун И. И.</i> Психологический анализ представлений слушателей ИПКиПК об учителе начальных классов и о специалисте сферы культуры	517

Секция 7

Белорусская и зарубежная филология: особенности и инновационные формы изучения в учреждениях высшего образования сферы культуры и искусства

<i>Пісарэнка А. М.</i> Тыпалогія вобразаў і вобразнасці мастацкага тэксту (да юбілею паэта Міколы Шабовіча)	523
<i>Клімаў І. П.</i> Тэматыка і кампазіцыя прадмовы Сымона Буднага да Нясвіжскага катэхізіса 1562 г.	529
<i>Тычына С. М.</i> Тыпалогія вобраза героя «свой сярод чужых, чужы сярод сваіх» у рамантычнай літаратуры XIX ст. і сучаснай літаратурнай казцы (на прыкладзе творчасці Д. Ф. Купера і Д. Роўлінг)	535
<i>Безмен С. Г.</i> Использование технологии «warming up» при обучении английскому языку студентов неязыкового вуза	542
<i>Влазнюк Н. И.</i> К вопросу об определении понятия «мир музыки» ...	547
<i>Попова Д. Б.</i> Эссе как способ реализации письменно-коммуникативной компетенции в контексте иноязычного профориентированного обучения	550

1. Порчайкина, Н. В. Процесс проектирования пространственной среды как часть визуальной культуры / Н. В. Порчайкина // Декоративное искусство и предметно-пространственная среда: Вестн. МГХПУ. – М., 2009. – С. 179–186.

2. Порчайкина, Н. В. Экспонат и пространство в искусстве современной экспозиции / Н. В. Порчайкина // Композиционное мышление как основа проф. обучения : материалы Всерос. науч.-практ. конф. – Красноярск, 2011. – С. 139–143.

3. Эдриан, Д. Справочник куратора / Д. Эдриан. – М. : Ад Маргинем Пресс, 2017. – 352 с.

УДК 745/749:659.15

Н. А. Лінькова,

*саіскальнік вучонай ступені кандыдата навук
установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
культуры і мастацтваў», Мінск, Беларусь*

РЭПРЭЗЕНТАЦЫЯ КАШТОЎНАСЦЕЙ ТРАДЫЦЫЙНАГА ДЭКАРАТЫЎНА-ПРЫКЛАДНОГА МАСТАЦТВА Ў СУЧАСНАЙ ВЫСТАВАЧНАЙ ПРАСТОРЫ

Анатацыя. Разглядаюцца пытанні адлюстравання і рэпрэзентацыі каштоўнасцей нацыянальнай спадчыны традыцыйнага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва ў сучаснай выставачнай прасторы Беларусі з пункту гледжання мастацтвазнаўства.

Аналізуюцца творы мастакоў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, прадстаўленыя на буйных рэспубліканскіх і міжнародных выставачных праектах апошняга дзесяцігоддзя.

Дадзеная з’ява ў мастацкай практыцы дапамагае ствараць уяўленне аб дасягненнях былых часоў у галіне дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва і іх захаванні ў традыцыйных і сучасных формах сродкамі рэпрэзентацыі ў выставачнай прасторы Беларусі.

Ключавыя словы: выставачны праект, дэкаратыўна-прыкладное мастацтва, мастацкая форма, матэрыяльная культура, нацыянальная культурная спадчына, рэпрэзентацыя культурных каштоўнасцей, пераемнасць мастацкага майстэрства, традыцыя, трансфармацыя.

N. Linkova,

Applicant for the degree of Candidate of Science of the Educational Institution "Belarusian State University of Culture and Arts", Minsk, Belarus

PRESENTING THE VALUES OF TRADITIONAL ARTS AND CRAFTS IN A MODERN EXHIBITION SPACE

Abstract. The article examines the issue of reflecting and representing the values of the national heritage of traditional decorative and applied arts from the point of view of art criticism in the modern exhibition space of Belarus.

The author analyzes the works of decorative and applied arts artists presented at major national and international exhibition projects of the last decade.

This phenomenon in artistic practice contributes to the formation of understanding achievements of the past in decorative and applied arts and their preservation in traditional and contemporary forms through representation in Belarusian exhibition spaces.

Keywords: exhibition project, decorative and applied arts, art form, material culture, national cultural heritage, representation of cultural values, continuity of artistic skill, tradition, transformation.

Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва ў наш час займае асаблівае месца ў культурнай спадчыне Беларусі, бо гэта сапраўдны прыклад традыцыйных мастацка-тэхналагічных каштоўнасцей народнага мастацтва беларускіх зямель, якія захоўваліся і ўдасканаліліся на працягу некалькіх стагоддзяў многімі пакаленнямі майстроў. Прафесійная школа сучаснага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва сфарміравана ў плыні нацыянальнай культуры, пра што сведчаць выставачныя праекты апошніх гадоў. Дасканалае вывучэнне характэрных асаблівасцей старажытных твораў і ўтылітарных прадметаў традыцыйнага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва (керамікі, тэкстылю, разьбы па дрэве, шкларобства, саломалляцтва, выцінанкі і інш.) адкрывае перад мастакамі нашага часу бязмежныя перспектывы на пошук новых арыгінальных ідэй і рашэнняў.

Традыцыйная культура з'яўляецца неад'емнай часткай комплекснай сістэмы стабільнага развіцця любога грамадства. Ёй належыць істотная аб'яднаўчая роля ў сучасным свеце. У нашай краіне значная ўвага надаецца гарманічнаму развіццю культурнага жыцця народа, у тым ліку і працэсам фарміравання прафесійнай школы дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва

Беларусі. Першачарговай задачай у гэтым напрамку з’яўляецца адраджэнне, захаванне і развіццё ўнікальных мясцовых традыцый у сучасным этнамастацтве краіны. Яе выкананне складаецца з шэрага кампанентаў аб’ектыўнага і суб’ектыўнага характару. У прыватнасці, да іх адносіцца такі кампанент, як пераемнасць мастацкага майстэрства ад пакалення да пакалення [2, с. 42].

У наш час узаемасувязь традыцыйнага мастацтва з сучасным напайняе творы прафесійных мастакоў глыбокім сэнсам і зместам. Адбываецца паслядоўная трансфармацыя трактоўкі традыцыйных матэрыялаў і прыёмаў, іх мастацкай апрацоўкі ў новыя формы. Сучасныя творы большасці беларускіх мастакоў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва адрозніваюцца характэрным нацыянальным стылем вобразна-мастацкіх і тэхналагічных рашэнняў. Аднак у сучасных выставачных праектах існуюць і адмоўныя з’явы, калі частка творцаў арыентуецца на заходнія каштоўнасці ў мастацтве (гэта датычыцца арт-аб’ектаў, якія дэманструюцца на буйных выставах-продажах).

Сучаснаму глядачу стала складана разбірацца ў выніках працы мастакоў, каштоўнасці творчага прадукту. У апошнія гады правядзенне шэрага творчых праектаў паказала, як важна не толькі сама творчая, але і даследчая праца. Неабходна сістэматызаваць і аналізаваць тэндэнцыі, вызначаць іх маштаб і доўгатэрміновую перспектыўнасць, бачыць дамінанты, выяўляць новыя персаналіі, адзначаць эвалюцыю лідараў і з’яў [1, с. 5].

Працэс трансфармацыі традыцый у новыя сучасныя мастацкія формы становіцца значным фактарам пры стварэнні выставачных твораў новым пакаленнем мастакоў. Гэтыя з’явы знаходзяць сваё адлюстраванне ў сучасных буйных рэспубліканскіх і міжнародных выставачных праектах, такіх як «Арт-Мінск» (2019–2024), «Восеньскі Салон з Белгазпромбанкам» (2015–2024), «ТэкСтыльны букет» (2020–2024), «Трыенале дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва» (апошняе ў 2022) і інш.

Адначым асаблівасці рэпрэзентацыі каштоўнасцей традыцыйнага дэкаратыўнага мастацтва ў творах айчынных аўтараў, прадстаўленых у экспазіцыі міжнароднага выставачнага праекта «ТэкСтыльны букет» (2020–2024).

Як правіла, творы сучаснага мастацкага тэкстылю створаны на традыцыйнай аснове ў розных тэкстыльных тэхніках (ткац-

тва, габелен, вышыўка, роспіс па тканіне). Усе творы аб'ядноўвае гарманічнае адзінства мастацкага вобраза і матэрыялу, што сведчыць аб тым, што сучасныя мастакі паспяхова трансліруюць старадаўнія традыцыі ў новыя формы сучаснага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва. Рушнікі, тканья пано, габелены ў традыцыйнай тэхніцы (С. Еўдакіменка, А. Непачаловіч, Н. Сухаверхава), трохмерныя эксперыментальныя арт-аб'екты (Х. Высоцкая, А. Арайс), дэкаратыўныя пано ў арыгінальнай аўтарскай тэхніцы тэкстыльнага жывапісу з арнаментыкай старажытнага беларускага тэкстылю і матываў слуцкіх паясоў (Л. Кірылава) і інш.

У творах мастакоў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, прадстаўленых на папулярных выставачных пляцоўках фестывалю «Арт-Мінск» (2019–2024) і рэспубліканскай выставы «Восеньскі Салон з Белгазпромбанкам» (2015–2024) назіраюцца аналагічныя тэндэнцыі.

Разгледзім адну з апошніх творчых прац пастаяннага ўдзельніка вышэйназваных выставачных праектаў, выпускніцы кафедры дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, сябры ГА «Беларускі саюз дызайнераў» В. Паліўка пад сімвалічнай назвай «Святло традыцый», якая прысвечана тэме рэпрэзентацыі культурнай спадчыны Беларусі.

Серыя «Святло традыцый» (2024) складаецца з 6 дэкаратыўных пано ў тэхніцы выцінанка. Кожную з 6 работ дапаўняюць па 2 ліхтары (з матывамі беларускіх дываноў і посцілак). У мастацка-вобразным вырашэнні арт-праекта сучаснаму глядачу трансліруюцца каштоўнасці традыцыйнага дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва (народнае адзенне, тканья дываны і посцілкі), архітэктурнай спадчыны і флоры Беларусі. Ліхтары ў дадзеным арт-праекце сімвалізуюць святло нашай культурнай спадчыны. Ліхтар вобразна паказвае глядачу, што чалавек заўсёды імкнецца да святла праз вывучэнне сваёй гісторыі, мастацтва сваіх продкаў, іх светапогляду. Кожны матыў ліхтара мае свае адметныя рысы, якія падкрэслівае дэкор выцінанкі. За аснову дэкару ліхтароў былі ўзяты матывы традыцыйных беларускіх дываноў і посцілак з розных этнаграфічных рэгіёнаў, якія былі пераапрацаваны пад тэхніку выцінанкі.

Кожная выцінанка дадзенай серыі мае зборны вобраз і прысвечана адной з абласцей Беларусі. Напрыклад, на дэкаратыўным пано з серыі «Святло традыцый», прысвечаным Брэсцкай вобласці, цэнтральную частку кампазіцыі займае мужчына ў адзенні Кобрынскага святочнага строю, на якім змешчана сілуэтная выява фрагмента Косаўскага палаца. На пано, прысвечаным Мінскай вобласці, у цэнтры кампазіцыі – замужняя жанчына ў святочным адзенні Любанскага строю і Нясвіжскі замак.

Такім чынам, серыя выцінанак «Святло традыцый» пераносіць сучаснага гледача ў мінулае, распавядаючы аб каштоўнасцях дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (беларускае народнае адзенне, традыцыйнае ткацтва і вышыўка) і помніках архітэктуры. Адначасова сама тэхніка выцінанкі, у якой выканана серыя дэкаратыўных пано, з'яўляецца яркай з'явай у дэкаратыўна-прыкладным мастацтве Беларусі. Напрыканцы 2024 г. ЮНЕСКА ўключыла выцінанку ў Спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны.

Намаганнямі шматлікіх дзеячаў у галіне народнага мастацтва Беларусі адраджаюцца і захоўваюцца ў скарбонцы нацыянальнай культуры ўнікальныя тэхнікі і спосабы выканання прадметаў розных відаў мастацтва. У наш час на выставачных пляцоўках краіны мы маем магчымасць знаёміцца з цудоўнымі старажытнымі і сучаснымі тэхнікамі ў творах беларускіх мастакоў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, пры стварэнні аўтарскіх работ яны звяртаюцца да этнічных каранёў беларускай культуры.

Сучаснае мастацтва адной з сфер сваёй рэалізацыі бачыць удзел у сацыякультурнай практыцы. Праз арт-праект мастак, куратар або творчая група могуць прыцягнуць увагу аўдыторыі да глабальных сусветных праблем і да ўнікальнага адзінкавага вопыту, спрыяць самаразвіццю і самаідэнтыфікацыі асобы [1, с. 8].

Сучаснае беларускае дэкаратыўна-прыкладное мастацтва ставіць мэтай не толькі стварэнне ўмоў для свайго далейшага развіцця, але і ў цэлым для папулярызацыі дэкаратыўнага мастацтва і яго шматвяковых каштоўнасцей. Сучасныя мастакі дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва ў творчасці паспяхова пераасэнсоўваюць дасягненні нацыянальнай традыцыйнай культуры, што знаходзіць адлюстраванне ў іх крэатыўных арт-аб'ектах.

1. Кенигсберг, Е. Я. Современное искусство Беларуси конца XX – начала XXI века: панорама проектов и авторских поисков / Е. Я. Кенигсберг, М. Г. Борозна. – Минск : Беларусь, 2020. – 303 с.

2. Непочелович, А. И. Возрождение и развитие древних технологий белорусского текстиля в контексте современности / Алла Непочелович // Аўтэнтычны фальклор: праблемы захавання, вывучэння, успрымання (памяці антрапалага Зінаіды Мажэйкі) : зб. навук. прац / Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў [і інш.]. – Мінск, 2020. – Вып. 14. – С. 42–43.

УДК 391.8:7.046.1(518)

Ван Юекай,

*соискатель ученой степени кандидата наук учреждения образования
«Белорусский государственный университет
культуры и искусств», Минск, Беларусь*

ВЛИЯНИЕ МАНЬЧЖУРСКИХ МИФОВ О СОТВОРЕНИИ МИРА НА ИСКУССТВО МАСОК

Аннотация. Китайская мифология представляет богатое и многогранное наследие, включающее разнообразные мифы, легенды, предания, отражающие особенности истории, философии и мировоззрения китайского народа. Статья посвящена взаимосвязи между китайскими космогоническими мифами и созданием масок, рассматриваются стилевые особенности и функции масок, их уникальный внешний вид и техника изготовления. Сделаны выводы о том, что из предмета поклонения древним божествам маски преобразовались в особое зрелищное искусство, популярное как на Востоке, так и на Западе.

Ключевые слова: мифология, маньчжурские мифы, мифы о сотворении мира, маска, китайское искусство.

Wang Yuekai,

*Applicant for the degree of Candidate of Science
of the Educational Institution "Belarusian State University
of Culture and Arts", Minsk, Belarus*

INFLUENCE OF MANCHURIAN MYTHS ABOUT THE CREATION OF THE WORLD ON THE ART OF MASKS

Abstract. Chinese mythology is a rich and multifaceted heritage, including various myths, legends, stories, reflecting the features of history, philosophy and worldview of the Chinese people. The article is devoted to